

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ, САЯСАТТАНУ
ЖӘНЕ ДІНТАНУ ИНСТИТУТЫ

Зарема Шәукенова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ
ИДЕОЛОГИЯЛЫҚ КОНСТРУКЦИЯЛАУ

Алматы
2013

ӘӨЖ 32
КБЖ 66.0
Ш 34

*Еңбекті ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану институты
Ғылыми Кеңесі баспаға ұсынған*

Рецензенттер:

*Нұрмұратов С.Е., философия ғылымдарының докторы, профессор,
Әбдірайымова Г.С., әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор,
Насимова Г.О., саяси ғылымдарының докторы, профессор*

**Ш 34 Шәукенова З.К. Қазақстан Республикасындағы идеологиялық
конструкциялау: монография. – Алматы: ҚР БҒМ ҒК Философия, саясат-
тану және дінтану институты, 2013. – 218 б.**

ISBN – 978-601-7082-75-8

Монография Қазақстан дамуының идеологиялық аспектілеріне арналған іргелі еңбек. Бұл проблемаға назар аударудың негізгі себебі – қазақстандық қоғамда мемлекеттік идеологияның ел азаматтарын біріктіретін әлеуметтік-саяси институт ретіндегі маңыздылығын ұғынуға деген қадамдар жандануда.

Идеология қоғамдық сананың әлеуметтік саяси, экономикалық және рухани процестердің барша жиынтығын білдіретін маңызды компоненттерінің бірі ретінде ел дамуының келешектегі бағдарларын анықтауға арналған пәрменді құрал болып табылады.

Монографияда Қазақстанның мемлекеттік идеологиясының тәуелсіздік жылдарындағы қалыптасуының ерекшеліктері зерделеніп, оның қазіргі кезеңдегі басымдылықтарын айқындау арқылы құбылыстың кейбір векторларын белгілеуге талпыныс жасалады.

Бұл монография Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің, Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің, Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Қазақстандық стратегиялық зерттеулер институтының қызметі шеңберінде жүзеге асырылған көпжылғы талдаулар мен әлеуметтанулық зерттеулерге негізделіп отыр.

Кітап саясаттанушыларға, әлеуметтанушыларға, мемлекеттік қызметкерлерге, жоғары оқу орындарының оқытушылары мен студенттеріне, сондай-ақ мемлекет дамуының идеологиялық мәселелеріне көңіл қоятын көпшілік оқырман қауымға арналған.

Монография «Ғылыми қазына (2012–2014 жж.)» салааралық ғылыми бағдарлама аясында дайындалған.

ӘӨЖ 32
КБЖ 66.0

ISBN – 978-601-7082-75-8

© ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану
және дінтану институты, 2013
© Шәукенова З.К., 2013

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	4
1. ҰЛТ КӨШБАСШЫСЫ – ҰЛТТЫҚ ИДЕЯ МЕН ИДЕОЛОГИЯНЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ФАКТОРЫ	6
1.1. Идеологиялық конструкциялаудағы ел көшбасшысы тұлғасының маңыздылығы.....	6
1.2. Н.Ә. Назарбаевтың жаһандық көзқарасы: ядролық полигонды жабудан дамудың жаңа әлемдік моделіне көшу идеясына дейін.....	16
1.3. Қоғамның әлеуметтік мәдени бейімделу негіздерін құру.....	29
2. БҰҚАРАЛЫҚ САНА ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҮШ МӨРТЕ ТРАНЗИТТІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ	44
2.1. Қазақстанның саяси транзитінің сипаты.....	44
2.2. Азаматтардың әлеуметтік-саяси мінез-құлықтарының заңдылықтары.....	57
2.3. Қазақстан қоғамының саяси санасының моделі.....	63
2.4. Саяси сананың басым типінің сипаттамасы.....	73
3. ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ – ҰЛТТЫҚ ИДЕОЛОГИЯНЫҢ БІР БӨЛІГІ	81
3.1. Қазақстандағы әлеуметтік реформалардың моделі.....	81
3.2. Прогресс құндылықтары мен мәдениетін қалыптастыру.....	86
3.3. Табысты қоғам психологиясы дамуындағы Қазақстан жетекшілігі.....	95
3.4. Қазақстандағы әлеуметтік оптимизмді нығайту мәселелері.....	103
4. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ПАРТИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫС ИДЕОЛОГИЯСЫ	116
4.1. Партиялық-саяси қайта жаңарту кезеңдері.....	116
4.2. 2007 жылығы реформалардан кейінгі партиялық-саяси сала.....	120
4.3. «Нұр Отанның» басым партия позициясына шығуы.....	134
4.4. Партиялық-саяси қайта жаңартудағы жаңа қадамдар.....	145
5. ИДЕОЛОГИЯНЫҢ АЙҚЫНДЫҒЫ	160
5.1. Идеологияны қалыптастырудағы президенттік жолдаулардың рөлі....	160
5.2. Азаматтардың мемлекеттік идеологияға қатынасы.....	171
5.3. Халықтың негізгі идеологемаларды қолдауы.....	186
ҚОРЫТЫНДЫ	199
ӘДЕБИЕТТЕР	203
Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитеті Философия, саясаттану және дінтану институты туралы мәлімет.....	212
Информация об Институте философии, политологии и религиоведения Комитета науки Министерства образования и науки Республики Казахстан.....	214
Information about the Institute for Philosophy, Political Science and Religion Studies of Science Committee of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.....	216